

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 112.

CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, MAY 12th, 1931.

LETO XXXIII.—VOL. XXXIII

Sijajne operne točke bosta proizvajala v sredo Šubelj in Banovec

V sredo večer se vrši v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave. poslovilni koncert naših pevskih umetnikov iz domovine, gg. Šublja in Banovca. Še nikdar prej nista oba pevca nastopila skupno v našem mestu. Za Cleveland sta si izbrala izvanredno bogat program. Ena najlepših točk programa bo pa gotovo prizor iz slavne češke opere "Prodana nevesta." Kratka zgodba te opere naj sledi tu!

"Prodana nevesta" je najbolj popularna češka opera nesmrtnega skladatelja Smetane. Opero se poje danes po vsem svetu. Vseskozi ima komičen značaj in je prežeta z velikim humorjem. Dejanje opere se godi v neki češki vasi. Kmet Miha ima dva sina: Jankota iz prvega zakona in Vaška iz drugega zakona. Oče ne ve, kje se Janko nahaja, ker je odšel z doma takoj, ko je dobil mačeho. V onem kraju pa, kjer je služil, se je zagledal v lepo vaško dekle, v hčerko bogatega kmeta Krušine. Prisegla sta si večno ljubezen.

Oče Krušina pa je imel s hčerko Marinko popolnoma druge namene. Sklenil je, da jo da za ženo Vašku, Mihovemu sinu iz drugega zakona. Vašek pa je bil sicer premožen fant, toda ni bil popolnoma pri zdravi pameti. Vse ženitev je vodil mešetar Kecal. Ko Marinka, hči kmeta Krušine, izve za načrte, enostavno pove očetu, da je že oddana. Mešetar Kecal kmalu izvoha "drugega" Jankota in ga skuša pregovoriti, da pusti Marinko. Kecal ponudi 300 goldinarjev Vaškotu, da se Marinko odpove. Res napravi pismeno pogodbo, v kateri se "Janko" zaveže, da ne bo nasprotoval ženitbi z Vaškom, toda pod pogojem, da dobi Marinko sin kmeta Miha. Kecal nasede zvijači. Ko vse to Marinka zve, se užalosti, misleč, dajo je Janko zapustil. Med obema se vname hud prepri, in Marinka pravi, da bo nalašč poročila neumnega Vaška. Janko je miren, ker ve, da je prodal Marinko le za sebe, kajti drugemu bi je ne dal za cel svet.

Kecal skliče skupaj celo vas in slavnostno prebere pismo, v katerem se Janko odpoveduje nevesti Marinki — za Mihovega sina. Vse je razočarano. Janko pa izpove, da je on sam Mihov sin iz prvega zakona, torej pogodba velja za njega samega. Oče je silno vesel, ker je našel sina, Marinka je pa zopet srečna, ko vidi, da je Janko njen in kako je pametno ukanil mešetarja Kecal. Vse se srečno konča, priredi se velika svatba, Vašek in mešetar, Kecal pa pobegne z dolgim nosom.

Glasba te sijajne opere je silno pestra, pristno slovanska. Banovec in Šubelj nam bosta podala v sredo cel komičen prizor iz drugega dejanja, kjer Kecal (Šubelj), skuša pregovoriti Jankota, (Banovca), da bi se odrekel Marinki. Ta operni prizor je gotovo vreden, da si ga ogleda vsak ljubitelj slovanske glasbe. Vse operne prizore bosta naša pevca pela v slovenskem jeziku, tako da bo potek dejanja vsakomur razumljiv. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri Mrs. Mary Kushlan, v S. N. Domu. Pridite! Bo zelo lep večer!

Dvanajst let stara prohibicija bo dobila profe- sorje za preiskavo

Washington, 11. maja. Stric Sam še danes ne ve, kako in kaj s prohibicijo. Vlada želi še vedno "preiskovati," da dožene, ali je prohibicija uspešna ali ne. Enake preiskave so veljale zvezno vlado že nad pet milijonov dolarjev, ne da bi prinesle kak uspeh. Zvezni prohibicijski komisar Woodcock je sedaj imenoval dva učena profesorja, da začeta ponovno s preiskavo o uspehih prohibicije. Imenovan je bil Charles Emerson Gehlke iz Clevelanda, ki poučuje na Western Reserve univerzi sociologijo, in dr. Richard Cabot iz Harvard univerze. Stric Sam želi dognati, ali sploh imamo prohibicijo, in če jo imamo, kakšne posledice in uspehe je prohibicija imela, in če nimamo prohibicije, zakaj naj bi 18. amendment bil zapisan v ustavi Zedinjenih držav. Vso stvar bodo sedaj dognali z znanstvenega stališča, nakar bo dobil kongres svoje podatke in se po njih ravnal. Da, če bi se stric Sam toliko potrudil, da odpravi brezposelnost, kot se potrudil, da vsiljuje prohibicijo, ki je tako neprijetna pri narodu, pa bi imeli vsi skupaj boljše čase v Ameriki.

Tudi suhaški agenti zna- jo biti junaki

Washington, 11. maja. — Prohibicijski oddelek ameriške vlade je včeraj odkloval 12 prohibicijskih agentov, ki so se "odlikovali" v svoji službi. Rešili so baje temu ali onemu življenje. Neki prohibicijski agent je rešil 45 kazencev, ko je začela goriti ječa, kamor je bil poslan, da preiskuje prodajo pijače v ječi. Vsak po svoje!

Naša predmestja

Dosedanje vasi v okolici Clevelanda so tako narastle v številu prebivalstva, da so dobile pravico do naslova "mesto," in sicer sledeče: Bedford, ki šteje 6814 prebivalcev, Berea, 5,698 prebivalcev, Euclid, 12,751 prebivalcev, Garfield Heights, 15,589 prebivalcev, Maple Heights, 5,980 prebivalcev, Parma, 13,899 prebivalcev, Rocky River, 5,622 prebivalcev in Shaker Heights 17,783 prebivalcev.

Radi farme

50-letnemu Louis Milekovichu je bilo silno hudo, ker so mu na dražbi prodali farmo. Vzel si je to tako k srcu, da se je včeraj ustrčil v hiši na 6601 St. Clair Ave. Njegova žena Ana je povedala policiji, da je mož prišel v Cleveland, da si poišče delo, da bi z zaslužkom odplačeval dolg na farmi, toda ker ni mogel dobiti dela, je izvršil samomor.

Nepotrebna stvar

Cleveland je dobil svojo zrakoplovno policijo. Zakaj jo rabimo, ne vemo, samo toliko nam je znano, da bo veljala \$28,000 na leto. Saj še banditov na varnih tleh ne morejo poloviti, in kaj jih bodo lovili po zraku? Videti je, da ima mesto še precej denarja.

Državni zbor

V ponedeljek, 11. maja, se je sšla državna zbornica države Ohio k posebnemu zborovanju, da preuredi plačevanje davkov.

Župan je bolan

Včeraj je predsedoval mestni zbornici councilman Herman Finkle, ker je župan John D. Marshall zbolel za influenco.

Republikanci so mojstri za ustvarjanje deficitov

Armada brezposelnih je dospela končno v glavno mesto države Ohio

Columbus, Ohio, 11. maja. Nekaj stotin brezposelnih delavcev so dospeli včeraj v glavno mesto države Ohio. Prišli so tja iz vseh delov države Ohio. Armado, oziroma par sto brezposelnih sta pripeljala v Columbus šerif Paul in policijski načelnik French. Namen te "armade" v Columbusu je zahtevati od državne zbornice, da naredi postavlo zoper brezposelnost, oziroma, da se naredi taka postava, ki bi pomagala dajati brezposelnim v slučaju brezdelja, državno podporo. Danes bo skušala delegacija biti zaslišana pred odborom državne postavodaje. Veliko korakanje brezposelnih, o katerem se je prvotno poročalo, da jih bo 10,000, se je izjalovilo. Ali ni bilo pravega vodstva, ali pa ljudje niso imeli zaupanja v vso stvar, skratka, v Columbus je dospelo vsega skupaj iz vse države Ohio komaj 500 mož in par žensk.

G. Šubelj je pel

Sporočila se nam, da je ob priliki materinske proslave v nedeljo, ki jo je priredilo društvo Orel, nastopil tudi odlični operni pevec, g. Anton Šubelj, ki je zapel "Mamica moja." Občinstvo mu je hvaležno aplavdiralo. G. Šubelj nastopi skupno z g. Banovcem jutri zvečer v S. N. Domu na posebnem koncertu.

Upoštevajte to!

Vsi oni, ki so imeli v predprodaji vstopnice in srečke za nedeljsko prireditvev združenih collinwoodskih društev, naj nemudoma vrnejo prodane in ne prodane listke tajniku društva Blejsko jezero, 15605 Waterlo Rd., da se bo moglo zaključiti račune.

Republikanci v Madridu so napadli punta joče se monarhiste

Madrid, 11. maja. Republikanci bivše španske kraljevine so imeli danes svoj prvi spopad z monarhisti, ki so se zbrali v poslopju uplívnega monarhističnega časopisa ABC. Republikanci so bili razjarjeni. Skoro so požgali poslopje in skušali celo linčati monarhiste. Policija je imela ogromno delo, da je razpršila demonstrante, toda ne poprej, da ni bilo 15 oseb ranjenih, med njimi več zelo nevarno. Policija je morala aretirati več monarhistov, da jih je rešila pred jezo republikancev. Demonstranti so hoteli linčati bivšega notranjega ministra Matoda, ko je zapuščal glavni stan monarhistov. Dobili je močne poškodbe, in le pravočasni nastop policije mu je rešil življenje. Vlada je danes suspendirala izhajanje časopisa "ABC," ki ima monarhistične ideje. Več urednikov je bilo aretiranih. Republikanski voditelji so bili razočarani radi demonstracij, ker so se doslej ponašali, da je nastala republika brez prelivanja krvi in brez divjanja druhali na ulicah. Demonstranti na ulicah so pregovorili šoferje in motornarje na uličnih karah, da so zaštrajkali kot v protest proti monarhistom. Vlada se boji, da se nemiri ne bodo zlepa polegali. Na vsak način pa značijo demonstracije, da je španska globoko prežeta tako z monarhističnim kot republikanskim duhom.

Sinko

Družini Mr. in Mrs. Frank Zalokar, 1222 Norwood Rd., je prinesla teta štokrja krepkega sinčka. Čestitke!

Policija v Clevelandu išče požigalca, ki je zažgal že deset poslopj

Prebivalci v okolici St. Clair Ave. in med 99. in 90. cesto so v strahu. Zadnje čase je neki neznan požigalec začel požigati njih stanovanja. Včeraj je nastal ogenj v hiši na 660 E. 99th St., ki je naredil za \$10,000 škodo. Nadalje je bila požarna bramba klicana, da gasi ogenj v hišah na 741 E. 99th St., 9610 Lowell Ave. in na 613 E. 99th St. Gorelo je tudi v hiši na 9914 Lowell Ave. Skupna škoda v vseh poslopjih znaša menda kakih \$20,000. Očitno je, da neko do nalašč zažiga. Policija je v nedeljo in včeraj preiskovala okolico, da bi zalotila požigalca, kar se pa policiji ni posrečilo. Tri cese so dobile tekom požarja nevarne opekline in se sedaj zdravijo v bolnici. V isti okolici je nastalo pred dobrim letom kakih 10 požarjev, ki so bili očitno povzročeni od požigalske roke, ne da bi se policiji kdaj posrečilo priti po žigalec na sled.

Dolga kača je zadržavala vlak v državi Ohio

Chicago, 11. maja. — 18 čevljev dolga strupena kača, poslana iz Indije v Texas, je zapustila svojo kletko na vožnji v vlaku blizu Barberton, Ohio. Pazniki v vozu so ustavili vlak in pobegnili, nakar so železniški voz zapčatili, in ko je vlak dospel v Chicago, je neki stražnik zoološkega vrta stopil v voz in s pismico prisilil kačo, da je zopet zlezla v svojo kletko.

Državljijska šola

Šola za pouk v državljanstvu se bo zaključila v četrtek, 28. maja. Začne se zopet prvi četrtek oktobra meseca.

Mož in žena razsekana s sekiro blizu Cantona. Oblasti preiskujejo

Canton, Ohio, 11. maja. V spalnici njiu sobe so našli policisti danes trupla Mr. in Mrs. Ethel Thomas. Thomas je bil farmar, ki je imel svoje posestvo nekako šest milj od tega mesta. Pomožni okrajni koroner Paradis se je izjavil, da so bila trupla mrtva že najmanj en teden. Policija je začela s iskanjem po nekem 17 letnem delavcu sosedu, da ni bil pri pravi pame-ti. Farmar Thomas, star 46 let, je bil hrom. Vozili so ga v vozičku okoli. Kot pravi policija, je bil farmar napaden od zločinca s sekiro in skoro sesekan na drobne kose, ko je sedel v svojem vozičku v kuhinji. Ravno tako je bila ubita s sekiro njegova soproga. Po umoru je bil odpeljan s farme sedan avtomobil, radio in \$100 v gotovini, kot se je doslej dognalo. Fant, ki je delal na farmi, je zginit pred enim tednom, najbrž ob času, ko se je pripetil umor. Mati mladice sina, je prošla sosedu, da gre na farmo Thomasa in pozve, kaj se je zgodilo s sinom. Sosed je šel tja, in ker mu na trkanje niso odprli, je porušil vrata in prišel v kuhinjo, kjer je takoj opazil kri. Sled je vodila iz kuhinje v spalnico, kamor je zločinec vlekli svojo žrtev. Sosed Almasy je takoj obvestil šerifa. Našli so v kuhinji sekiro, s katero je bil povzročen dvojni umor. Kot poročajo sosedje je bil mladi, 17 letni uslužbenec na farmi, zaljubljen v farmarico Mrs. Thomas, ki je bila kljub svoji starosti še precej privlačne narave. Kot se je izjavil pomožni koroner dr. Paradis, je moral trajati silovit boj, predno se je zločinu posrečilo doseči svoj namen. Farmar Thomas je prišel na farmo v tem okraju pred enim letom iz Pennsilvanije. Z ženo ni imel otrok, in žena je bila poznana, da je bila precej prijazna z drugimi moškimi.

Na Japonskem znajo na svoj način štrajkati

Tokio, 11. maja. — Uslužbeni neke tovarne za barvo so šli na štrajk, ker je vodstvo tovarne odpustilo enega delavca. Ljudje štrajkajo z — lakoto. Deset delavcev so morali že odpeljati v bolnišnico, ker so oslabei radi lakote. V neko hišo se je zabarikadiralo 140 delavcev, ki so do slej zavrnili vsako hrano. Neki delavec je pa splezal na vrh 150 čevljev visokega dimnika in izjavil, da ne pride prej doli, dokler ne bo štrajk gotov.

Prvorojenec

V ponedeljek jutraj so pri družini Mr. in Mrs. Jakob Gustinčič, 15622 Holmes Ave., dobili sinkota-prvorojenca. Mati in dete sta zdrava. Iskrene čestitke!

Operacija

Mrs. Mary Gabriel, 1210 E. 60th St., je bila odpeljana v ponedeljek v Mount Sinai bolnico, kjer se je morala podvreči operaciji, katero je tudi srečno prestala.

Vile rojenice

Družini Mr. in Mrs. Ludvik Ausec, 873 E. 73rd St. so vile rojenice pred kratkim prinesle čvrstega fantja. Iskrene čestitke!

* Delavska stranka v Tasmaniji je včeraj pri volitvah pogorela.

Slovaki v Clevelandu zapo- čeli akcijo za svojo lastno državo

Cleveland, O. — Dr. John L. Weber, predsednik Slovaške lige v Clevelandu, je v nedeljo sprožil idejo v javnosti, da bi se morali Slovaki boriti, da dobijo svojo lastno neodvisno državo. V nedeljo se je zbrala ogromna množica Slovakov iz Clevelanda okoli spomenika znamenitega slovaškega Stefánika v Rockefeller parku. Dr. Weber je povedal, da kar je bil George Washington za Zedinjene države, to je bil general Stefánik za Slovačke. Množica, ki se je zbrala okoli spomenika ranjkega slovaškega generala Stefánika, sicer ni bila velika. Le nekako 300 ljudi je bilo navzočih, najbrž radi slabega vremena, ali pa ker večina Slovakov ne želi spora z brati Čehi. Pri spomeniku so razvili ameriško in slovaško zastavo, in kmalu potem, ko je dr. Weber končal s svojim govorom, je močna nevihta razgnala množico. Dr. Weber je povedal, da se nahaja 500,000 Slovakov na Ogrskem in 4,000,000 v Čehoslovaški. Tekom svojega govora je izjavil, da zahtevajo Slovaki, da dobijo svojo lastno republiko.

Vzglede zakonske pot- repljivosti in vztrajnosti

Milwaukee, Wis., 11. maja. — George Deeringer, 62 let star, je krasen vzgled potrpežljivosti in vztrajnega moža. Pred 37 leti mu je pobegnila zakonska žena, pa je vsa ta leta potrpežljivo in zvesto čakal, da se vrne. Včeraj je pa izgubil potrpežljivost in je vložil prošnjo za ločitev zakona. Izjavil je, da se pobegna žena najbrž nikdar več ne vrne, kar tudi mi radi verjame-mo.

Kraljeva operacija na očesu uspešna

New York, 11. maja. — Operacija na očesu, kateri se je moral podvreči siamski kralj, ki je prepečeval 12,000 milj daleč radi operacije, je bila uspešna. — Kralj bo zopet lahko videl na levo oko, dasi bo moral nositi očala.

Zanimiva knjiga

Stirideset iztisov najnovejših pocizj našega pesnika Ivana Zor-mana smo prodali v uradu Ameriške Domovine tekom preteklega tedna. Kot je videti, se ljudje jako zanimajo za ta najnovejši proizvod našega pesnika. Še kakih 25 knjig imamo v zalogi in prav toplo priporočamo našim ljudem, da sežejo po tej krasni knjigi, ki je tiskana samo v omejenem številu izvodov.

Dr. Adolf Čuvaj

V spremstvu častnega konzula Jugoslavije v Clevelandu, odvetnika Mr. Cerrežina, je včeraj obiskal naše uredništvo dr. Adolf Čuvaj iz Zagreba, ki se je nahajal kot delegat Jugoslavije na zborovanju Mednarodne trgovske zbornice, ki se je vršilo v Washingtonu. Dr. Čuvaj je zelo prijazen gospod.

Radi bolezn

Mike Wosokay, 59 let star, ki je že delj časa bolehal, se je iz obupa včeraj obesil v svojem stanovanju. Stanoval je na 1444 E. 147th St. Za pogreb ranjkega bodo preskrbeli Grdina & Sons.

* Dva ubita, 30 ranjenih, se poročajo iz Nemčije v spopadih med socialisti in komunisti.

